

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**Кафедра спортивної, фізичної та реабілітаційної медицини, фізичної
терапії, ерготерапії**

Навчальний рік 2024-2025

СИЛАБУС

ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

«ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ТЕРАПІЯ ТА РЕАБІЛІТАЦІЯ»

Нормативна дисципліна

Форма здобуття освіти _____ очна _____
(очна; заочна; дистанційна)

Галузь знань _____ 22 «Охорона здоров'я» _____
(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність «227» Терапія та реабілітація _____
(шифр і назва спеціальності)

Спеціалізація (за наявності) _____ 227.01 «Фізична терапія»

Освітньо-професійна програма «Фізична терапія, ерготерапія»

Першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Курс 1

Силабус освітнього компоненту
 затверджено на засіданні кафедри
 спортивної, фізичної та реабілітаційної
 медицини, фізичної терапії, ерготерапії
 ХНМУ

Протокол від

« 26 » _серпня_ 2024 року № 1

В.о. завідувача кафедрою

доц. Марковська О.В.

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Схвалено методичною комісією ХНМУ з
 проблем терапевтичного профілю

Протокол від

“ 26 ” серпня 2024 року № 1

Голова

(підпис)

проф. Кравчун П.Г.
(прізвище та ініціали)

РОЗРОБНИКИ СИЛАБУСА

Марковська Олена Володимирівна – в.о. завідувача кафедри спортивної, фізичної та реабілітаційної медицини, фізичної терапії, ерготерапії ХНМУ, к.мед.н., доцент

Самойлова Ганна Петрівна – доцент кафедри спортивної, фізичної та реабілітаційної медицини, фізичної терапії, ерготерапії ХНМУ, к.мед.н.

Гурбич Олександр Олександрович – викладач кафедри спортивної, фізичної та реабілітаційної медицини, фізичної терапії, ерготерапії ХНМУ

ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧІВ, ЩО ВИКЛАДАЮТЬ ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

Гурбич Олександр Олександрович – викладач кафедри спортивної, фізичної та реабілітаційної медицини, фізичної терапії, ерготерапії ХНМУ

Ворошилова Євгенія Ігорівна - викладач кафедри спортивної, фізичної та реабілітаційної медицини, фізичної терапії, ерготерапії ХНМУ

Телефон: +38098 994 17 27, +380675710878

E-mail: os.hurbych@knmu.edu.ua, yi.voroshyllova@knmu.edu.ua

Локація: вул. О. Шпейєра, 4, Навчально-науковий медичний центр «Університетська клініка» Харківського національного медичного університету, 2-й поверх, праве крило, м. Харків

Очні консультації: час і місце проведення за розкладом кафедри.

Он-лайн консультації: локація (Google Meet) та час проведення за попередньою домовленістю з викладачем.

Професійні інтереси викладачів: публічне управління охороною здоров'я, спортивна, фізична та реабілітаційна медицини, фізична терапія, ерготерапія, розробка механізмів підвищення ефективності функціонування сфери охорони здоров'я, дослідження сутності й специфіки світового та національного ринку медичних послуг, удосконалення методичних підходів до дослідження світового ринку медичних послуг.

Посилання на сторінку Moodle - <https://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=5976>

Силабус освітнього компонента «Вступ до спеціальності «Терапія та реабілітація» складений відповідно до освітньо-професійної програми (далі — ОПП) «Фізична терапія, ерготерапія» та Стандарту вищої освіти України (далі — Стандарт), перший (бакалаврський) рівень, галузі знань 22 «Охорона здоров'я», спеціальності 227 «Терапія та реабілітація».

Опис освітнього компоненту (анотація).

Згідно з навчальним планом ХНМУ на 2024-2025 н.р. вивчення освітнього компонента «Вступ до спеціальності «Терапія та реабілітація» здійснюється на 1-му році навчання. Програма нормативної дисципліни містить основні поняття терапії та реабілітації і розрахована на 14 лекційних та 26 аудиторних годин (практичні заняття) і 50 годин СРЗ.

Організація навчального процесу здійснюється за Європейською кредитною трансферно-накопичувальною системою (ECTS) відповідно до принципів Болонського процесу та Європейської кредитно-трансферної системи. Програма освітнього компонента структурована одним розділом. Обсяг навчального навантаження здобувачам освіти описаний у кредитах ECTS - залікових кредитах, які зараховуються здобувачам освіти при успішному засвоєнні ними освітнього компоненту в цілому.

Роль та місце освітнього компонента у системі підготовки фахівців.

Освітній компонент «Вступ до спеціальності «Терапія та реабілітація» є складовою професійної підготовки майбутнього спеціаліста та надає можливість ознайомити здобувачів освіти з історичними аспектами розвитку та становлення фізичної терапії та ерготерапії, принципами реабілітації, реабілітаційними періодами, індивідуальною програмою реабілітації, критеріями життєдіяльності, оцінкою ефективності реабілітації. Розглядаються питання особливості партнерства та роботи в мультидисциплінарній команді та важливість дотримання основних положень Кодексу академічної добroчесності.

Пререквізити та кореквізити освітнього компонента.

Вивчення освітнього компоненту «Вступ до спеціальності «Терапія та реабілітація» передбачає попереднє засвоєння освітніх компонентів з анатомії, біології, нормальні фізіології, патологічної фізіології у закладах вищої та середньої освіти. Основні положення освітнього компоненту мають застосовуватися при вивченні фахових освітніх компонентів та у процесі проходження виробничих практик.

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

1.1. **Мета** - ознайомлення здобувачів освіти з галуззю їхньої майбутньої професійної діяльності та закласти фундамент для засвоєння матеріалу інших навчальних дисциплін зі спеціальності.

1.2. **Основними завданнями вивчення освітнього компоненту є:**

- вивчення основних етапів реабілітаційного процесу та засобів фізичної терапії та ерготерапії, які застосовуються на цих етапах;
- вивчення критеріїв переходу на наступний етап реабілітації;
- ознайомлення з різноманітним обладнанням, механізм роботи, показання та протипоказання його використовування;
- вивчення правил, критеріїв та термінів оцінки ефективності реабілітаційних заходів;
- визначення підходів та правил складання індивідуальної програми реабілітації;
- вивчення сучасних підходів до протезування та ортезування, специфіку використання реабілітаційних засобів для осіб, які користуються ортезами та протезами.

1.3. Компетентності та результати навчання

1.3.1. Вивчення освітнього компонента забезпечує опанування здобувачами освіти компетентностей	
Інтегральна компетентність	Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, пов'язані з фізичною терапією, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, із застосуванням положень, теорій та методів медико-біологічних, соціальних, психолого-педагогічних наук.
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК 01. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК 02. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p>ЗК 03. Навички міжособистісної взаємодії.</p> <p>ЗК 04. Здатність працювати в команді.</p> <p>ЗК 05. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.</p> <p>ЗК 06. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК 07. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК 08. Здатність планувати та управляти часом.</p> <p>ЗК 09. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК 10. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 11. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p>

	<p>ЗК 12. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.</p> <p>ЗК 14. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК 15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p>
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	<p>СК 01. Здатність пояснити пацієнтам, клієнтам, родинам, членам міждисциплінарної команди, іншим медичним працівникам потребу у заходах фізичної терапії, ерготерапії, принципи їх використання і зв'язок з охороною здоров'я.</p> <p>СК 02. Здатність аналізувати будову, нормальний та індивідуальний розвиток людського організму та його рухові функції.</p> <p>СК 03. Здатність трактувати патологічні процеси та порушення і застосовувати для їх корекції придатні засоби фізичної терапії, ерготерапії.</p> <p>СК 04. Здатність враховувати медичні, психолого-педагогічні, соціальні аспекти у практиці фізичної терапії, ерготерапії.</p> <p>СК 05. Здатність провадити безпечну для пацієнта/клієнта та практикуючого фахівця практичну діяльність з фізичної терапії, ерготерапії у травматології та ортопедії, неврології та нейрохірургії, кардіології та пульмонології, а також інших областях медицини.</p> <p>СК 06. Здатність виконувати базові компоненти обстеження у фізичній терапії та/або ерготерапії: спостереження, опитування, вимірювання та тестування, документувати їх результати (додаток 3).</p> <p>СК 07. Здатність допомогти пацієнту/клієнту зрозуміти власні потреби, обговорювати та пояснювати зміст і</p>

	<p>необхідність виконання програми фізичної терапії та ерготерапії.</p> <p>СК 08. Здатність ефективно реалізовувати програму фізичної терапії та/або ерготерапії.</p> <p>СК 09. Здатність забезпечувати відповідність заходів фізичної терапії та/або ерготерапії функціональним можливостям та потребам пацієнта/клієнта.</p> <p>СК 10. Здатність проводити оперативний, поточний та етапний контроль стану пацієнта/клієнта відповідними засобами й методами (додаток 3) та документувати отримані результати.</p> <p>СК 11. Здатність адаптовувати свою поточну практичну діяльність до змінних умов.</p> <p>СК 12. Здатність надавати долікарську допомогу під час виникнення невідкладних станів.</p> <p>СК 13. Здатність навчати пацієнта/опікунів самообслуговуванню/догляду, профілактиці захворювань, травм, ускладнень та неповносправності, здоровому способу життя.</p> <p>СК 14. Здатність знаходити шляхи постійного покращення якості послуг фізичної терапії та ерготерапії.</p>
--	--

1.3.2. Вивчення освітнього компоненту забезпечує набуття здобувачами освіти наступних програмних результатів навчання:

ПР 01. Демонструвати готовність до змінення та збереження особистого та громадського здоров'я шляхом використання рухової активності людини та проведення роз'яснювальної роботи серед пацієнтів/клієнтів, членів їх родин, медичних фахівців, а також покращенню довкілля громади.

ПР 02. Спілкуватися усно та письмово українською та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом, дотримуватися етики ділового спілкування; складати документи, у тому числі іноземною мовою (мовами).

ПР 03. Використовувати сучасну комп'ютерну техніку; знаходити інформацію з різних джерел; аналізувати вітчизняні та зарубіжні джерела інформації, необхідної для виконання професійних завдань та прийняття професійних рішень.

ПР 04. Застосовувати у професійній діяльності знання біологічних, медичних, педагогічних та психосоціальних аспектів фізичної терапії та ерготерапії.

ПР 05. Надавати долікарську допомогу при невідкладних станах та патологічних процесах в організмі; вибирати оптимальні методи та засоби збереження життя.

- ПР 06. Застосовувати методи й інструменти визначення та вимірювання структурних змін та порушених функцій організму, активності та участі (додаток 3), трактувати отриману інформацію.
- ПР 07. Трактувати інформацію про наявні у пацієнта/клієнта порушення за Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я (МКФ) та Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я дітей та підлітків (МКФ ДП).
- ПР 08. Діяти згідно з нормативно-правовими вимогами та нормами професійної етики.
- ПР 09. Реалізувати індивідуальні програми фізичної терапії, ерготерапії.
- ПР 10. Здійснювати заходи фізичної терапії для ліквідації або компенсації рухових порушень та активності (додаток 4).
- ПР 11. Здійснювати заходи ерготерапії для ліквідації або компенсації функціональних та асоційованих з ними обмежень активності та участі в діяльності.
- ПР 12. Застосовувати сучасні науково-доказові дані у професійній діяльності.
- ПР 13. Обирати оптимальні форми, методи і прийоми, які б забезпечили шанобливе ставлення до пацієнта/клієнта, його безпеку/захист, комфорт та приватність.
- ПР 14. Безпечно та ефективно використовувати обладнання для проведення реабілітаційних заходів, контролю основних життєвих показників пацієнта, допоміжні технічні засоби реабілітації для пересування та самообслуговування.
- ПР 15. Вербально і невербально спілкуватися з особами та групами співрозмовників, різними за віком, рівнем освіти, соціальною і професійною приналежністю, психологічними та когнітивними якостями тощо, у мультидисциплінарній команді.
- ПР 16. Проводити інструктаж та навчання клієнтів, членів їх родин, колег і невеликих груп.
- ПР 17. Оцінювати результати виконання програм фізичної терапії та ерготерапії, використовуючи відповідний інструментарій (додаток 3), та за потреби, модифіковувати поточну діяльність.
- ПР 18. Оцінювати себе критично, засвоювати нову фахову інформацію, поглиблювати знання за допомогою самоосвіти, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.

1.3.3. Вивчення освітнього компоненту забезпечує набуття здобувачами освіти наступних соціальний навичок (Soft skills):

- комунікаційні навички
- міжособистісні навички
- навички дослідження
- адаптивність
- емоційний інтелект.

1. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь, ОПП	Характеристика освітнього компоненту
		Денна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»	Нормативний ОК
Загальна кількість годин – 90	Спеціальність: 227 «Терапія та реабілітація» Спеціалізація 227.01 «Фізична терапія»	Рік підготовки: 1-й Семестр 1-й Лекції
Годин для денної форми навчання: аудиторних – 40 самостійної роботи здобувача – 50	Освітній ступінь: перший бакалаврський ОПП «Фізична терапія, ерготерапія»	14 год. Практичні, семінарські 26 год. Самостійна робота 50 год. Вид контролю: диф. залік

2. Опис освітнього компоненту

Теми лекцій

№ з/п	Тема	Кількість годин	Види лекцій
1	Вступ. Поняття про терапію та реабілітацію.	2	Презентація з мультимедійним супроводом. Лекція- бесіда (дискусія, круглий стіл)
2	Дослідження ролі МКФ в навчанні фахівців. Міжнародна класифікація функціонування (МКФ): поняття активності, участі, функцій, структур, контекстуальних чинників.	2	Презентація з мультимедійним супроводом. Лекція- бесіда (дискусія, круглий стіл)
3	Мультидисциплінарний принцип роботи. Поняття реабілітаційного потенціалу	2	Презентація з мультимедійним супроводом. Лекція- бесіда (дискусія, круглий стіл)
4	Програмування	2	Презентація з

	реабілітаційних втручань при різних патологіях: загальні положення щодо побудови програми. SMART-цілі. Довгота та короткострокові цілі при плануванні реабілітаційних втручань при різних патологіях.		мультимедійним супроводом. Лекція-бесіда (дискусія, круглий стіл)
5	Принципи програмування занять у реабілітації пацієнтів з різними патологіями.	2	Презентація з мультимедійним супроводом. Лекція-бесіда (дискусія, круглий стіл)
6	Послідовність дій фізичного терапевта при програмуванні фізіотерапевтичних втручань.	2	Презентація з мультимедійним супроводом. Лекція-бесіда (дискусія, круглий стіл)
7	Обмеження та втрата працевдатності. Інвалідність.	2	Презентація з мультимедійним супроводом. Лекція-бесіда (дискусія, круглий стіл)
Всього годин		14	

Семінарські заняття

Проведення семінарських занять не передбачено ОПП.

Практичні заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Вступ. Поняття про терапію та реабілітацію.	2	Розповідь, пояснення, бесіда, демонстрація, презентація, дискусія	Усне опитування; творчі завдання; індивідуальні завдання
2	Завдання, функції і принципи фізичної терапії.	2	Розповідь, пояснення, бесіда, демонстрація, презентація, дискусія	Усне опитування; творчі завдання; індивідуальні завдання
3	Завдання, функції і принципи ерготерапії.	2	Розповідь, пояснення, бесіда, демонстрація,	Усне опитування; творчі завдання; індивідуальні

			презентація, дискусія	завдання
4	Комплексне застосування засобів ерготерапії для відновлення втрачених фізичних функцій.	2	Розповідь, пояснення, бесіда, демонстрація, презентація, дискусія	Усне опитування; творчі завдання; індивідуальні завдання
5	Показання, протипоказання для застосування певних засобів, методів та методик фізичної терапії та ерготерапії.	2	Розповідь, пояснення, бесіда, демонстрація, презентація, дискусія	Усне опитування; творчі завдання; індивідуальні завдання
6	Визначення та оцінка ефективності терапії та реабілітації	2	Розповідь, пояснення, бесіда, демонстрація, презентація, дискусія	Усне опитування; творчі завдання; індивідуальні завдання
7	Спілкування з хворим. Збір анамнезу.	2	Розповідь, пояснення, бесіда, демонстрація, презентація, дискусія	Усне опитування; творчі завдання; індивідуальні завдання
8	Деонтологія та професійна етика фізичного ерготерапевта.	2	Розповідь, пояснення, бесіда, демонстрація, презентація, дискусія	Усне опитування; творчі завдання; індивідуальні завдання
9	Підходи до соціальної, побутової та професійної адаптації хворих та людей з інвалідністю	2	Розповідь, пояснення, бесіда, демонстрація, презентація, дискусія	Усне опитування; творчі завдання; індивідуальні завдання
10	Визначення та оцінка ефективності терапії та реабілітації	2	Розповідь, пояснення, бесіда, демонстрація, презентація, дискусія	Усне опитування; творчі завдання; індивідуальні завдання
11	Визначення показань до залучення суміжних спеціалістів.	2	Розповідь, пояснення, бесіда,	Усне опитування; творчі завдання;

			демонстрація, презентація, дискусія	індивідуальні завдання
12	Індивідуальна програма реабілітації, її компоненти та правила заповнення форми індивідуальної програми реабілітації людини з інвалідністю.	2	Розповідь, пояснення, бесіда, демонстрація, презентація, дискусія	Усне опитування; творчі завдання; індивідуальні завдання
13	Профілактика професійних захворювань та емоційного вигорання фізичного ерготерапевта. Підсумковий контроль	2	Розповідь, пояснення, бесіда, демонстрація, презентація, дискусія	Усне опитування; творчі завдання; індивідуальні завдання
Всього годин		26		

Лабораторні заняття

Проведення лабораторних занять не передбачено ОПП.

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Історичні аспекти реабілітації.	2	Підготовка конспекту, оформлення схем, таблиць, малюнків	Усне опитування; письмове опитування; перевірка конспектів; тестовий контроль
2	Сучасний стан напрямку фізичної терапії в Україні та світі	2	Підготовка конспекту, оформлення схем, таблиць, малюнків	Усне опитування; письмове опитування; перевірка конспектів; тестовий контроль
3	Основні види функціонування людини та її життєві потреби	2	Підготовка конспекту, оформлення схем,	Усне опитування; письмове опитування;

			таблиць, малюнків	перевірка конспектів; тестовий контроль
4	Засоби фізичної терапії та ерготерапії	4	Підготовка конспекту, оформлення схем, таблиць, малюнків	Усне опитування; письмове опитування; перевірка конспектів; тестовий контроль
5	Характеристики, параметри та ефекти дії фізичних чинників	2	Підготовка конспекту, оформлення схем, таблиць, малюнків	Усне опитування; письмове опитування; перевірка конспектів; тестовий контроль
6	Функціональна анатомія верхньої кінцівки	6	Підготовка конспекту, оформлення схем, таблиць, малюнків	Усне опитування; письмове опитування; перевірка конспектів; тестовий контроль
7	Функціональна анатомія нижньої кінцівки	6	Підготовка конспекту, оформлення схем, таблиць, малюнків	Усне опитування; письмове опитування; перевірка конспектів; тестовий контроль
8	Комплексне застосування засобів ерготерапії для відновлення втрачених фізичних функцій	6	Підготовка конспекту, оформлення схем, таблиць, малюнків	Усне опитування; письмове опитування; перевірка конспектів; тестовий контроль
9	Спілкування з хворим. Збір анамнезу.	3	Підготовка конспекту, оформлення	Усне опитування; письмове

	Деонтологія та професійна етика фізичного ерготерапевта		схем, таблиць, малюнків	опитування; перевірка конспектів; тестовий контроль
10	Обмеження та втрата працездатності. Інвалідність	2	Підготовка конспекту, оформлення схем, таблиць, малюнків	Усне опитування; письмове опитування; перевірка конспектів; тестовий контроль
11	Загальні принципи та підходи до протезуння та ортезування	2	Підготовка конспекту, оформлення схем, таблиць, малюнків	Усне опитування; письмове опитування; перевірка конспектів; тестовий контроль
12	Підходи до соціальної, побутової та професійної адаптації хворих та людей з інвалідністю	2	Підготовка конспекту, оформлення схем, таблиць, малюнків	Усне опитування; письмове опитування; перевірка конспектів; тестовий контроль
13	Визначення та оцінка ефективності ерготерапії	4	Підготовка конспекту, оформлення схем, таблиць, малюнків	Усне опитування; письмове опитування; перевірка конспектів; тестовий контроль
14	Визначення показань до залучення суміжних спеціалістів	2	Підготовка конспекту, оформлення схем, таблиць, малюнків	Усне опитування; письмове опитування; перевірка конспектів; тестовий контроль
15	Індивідуальна програма	2	Підготовка конспекту,	Усне опитування;

	реабілітації, її компоненти та правила заповнення форми індивідуальної програми реабілітації людини з інвалідністю		оформлення схем, таблиць, малюнків	письмове опитування; перевірка конспектів; тестовий контроль
16	Профілактика професійних захворювань та емоційного вигорання фізичного ерготерапевта	2	Підготовка конспекту, оформлення схем, таблиць, малюнків	Усне опитування; письмове опитування; перевірка конспектів; тестовий контроль
Всього годин		50		

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

3.1. Оцінювання успішності навчання здобувачів освіти здійснюється на підставі чинної «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів освіти ХНМУ».

Організація поточного контролю.

Оцінювання поточної навчальної діяльності (далі ПНД)

Під час оцінювання засвоєннякої теми освітнього компоненту та підсумкового заняття (**ПЗ**) здобувачу освіти виставляється оцінка за традиційною 4-балльною системою: «5», «4», «3» та «2».

ПНД передбачена для освітніх компонентів, вивчення яких в поточному семестрі не закінчується. ПНД вважається виконаною, якщо здобувач в поточному семестрі відпрацював всі пропущені аудиторні заняття та лекції, а середній бал за всі теми ПК дорівнює 3 балам та вище, в такому разі у відомість виставляється відмітка «відпрацьовано» та вказується середній бал в 4-балльній системі (розраховується автоматично в межах функціоналу електронного журналу АСУ), або «невідпрацьовано», якщо здобувач в поточному семестрі має невідпрацьовані пропущені аудиторні заняття та лекції, або середній бал нижче за 3 бали.

Ліквідація академічної заборгованості. Пропущені практичні заняття (як аудиторні, так і дистанційні) підлягають обов'язковому відпрацюванню. Відпрацювання здійснюється або викладачу групи або черговому викладачу, допускається дистанційна форма відпрацювання (за попередньою домовленістю). Відпрацювання пропущеного заняття в термін до 1 місяця з моменту пропуску здійснюється на безоплатній основі, якщо термін перебільшує 1 місяць – по заявлі, з дозволу деканату, який вирішує форму відпрацювання (безоплатно або платно).

Оцінювання загальної навчальної діяльності (далі – ЗНД)

Загальна навчальна діяльність (ЗНД) – це навчальна діяльність здобувача освіти впродовж всього періоду вивчення освітнього компоненту. ЗНД вважається виконаною, якщо здобувач відпрацював всі пропущені аудиторні заняття та лекції, а середній бал за всі теми ПК дорівнює 3-ом балам та вище. Бали за ЗНД для освітніх компонентів з формою контролю «диференційований залік» розраховуються як середнє арифметичне балів ПК за всі теми всіх семестрів, впродовж всього періоду вивчення освітнього компоненту (з точністю до сотих) за таблицею 1 «Перерахунок середньої оцінки за поточний контроль у багатобальноу шкалі (для освітніх компонентів, що завершуються ДЗ або іспитом)», автоматично в межах функціоналу електронного журналу АСУ. ЗНД визначається у балах від 70 до 120.

Оцінювання індивідуальних завдань здобувача освіти (далі - ІЗЗ)

Індивідуальні завдання здобувача освіти з освітнього компоненту сприяють більш поглибленому вивченняю здобувачем освіти теоретичного матеріалу, формуванню вмінь використання знань для вирішення відповідних практичних завдань.

Терміни отримання, виконання і захисту індивідуальних завдань визначаються графіком, що розробляється кафедрою на кожний семестр. ІЗЗ виконується здобувачем освіти самостійно із одержанням необхідних консультацій з боку науково-педагогічного працівника. Допускаються випадки виконання ІЗЗ комплексної тематики кількома здобувачами.

ІЗЗ оцінюються в балах (не більше 10), що додаються до балів, набраних за ЗНД по закінченню вивчення освітнього компоненту.

Загальна сума балів за ЗНД та ІЗЗ не може перевищувати 120 балів.

Оцінювання самостійної роботи здобувачів освіти

При підготовці до кожного практичного заняття здобувач освіти повинен проводити самостійну роботу, яка зазначена в опису освітнього компоненту. Оцінка самостійної роботи здійснюється за видами контролю, які зазначені в опису освітнього компоненту та проводиться під час практичного заняття.

Засвоєння тем, які виносяться лише на самостійну роботу, перевіряється під час підсумкових занять та диф.зalіку.

Диференційований залік

Диференційований залік з освітнього компоненту - це процес, протягом якого перевіряються отримані за курс (семестр):

- рівень теоретичних знань;
- розвиток творчого мислення;
- навички самостійної роботи;
- компетенції - вміння синтезувати отримані знання і застосовувати їх у вирішенні практичних завдань.

Проведення диференційованого заліку здійснюється викладачем академічної групи на останньому занятті в семестрі.

Якщо диференційований залік не складено, встановлюються дати перескладання під час канікул, до початку наступного семестру.

Методика проведення диференційованого заліку:

1. Вирішення пакету тестових завдань проводиться на останньому занятті в семестрі, у кількості не менше **30 тестів**. Критерій оцінювання – 90,5% вірно вирішених завдань,

«склав - не склав».

2. Оцінювання засвоєння практичних навичок та теоретичних знань за всіма темами освітнього компоненту в день диференційованого заліку.

На кафедрі встановлене оцінювання засвоєння практичних навичок та теоретичних знань за складеними на кафедрі білетами.

Оцінка за диференційований залік

Максимальна кількість балів, яку здобувач може набрати під час диференційованого заліку становить 80. Мінімальна кількість балів під час диференційованого заліку становить 50.

***Оцінка з освітнього компоненту
(далі – ООК)***

Максимальна кількість балів, яку здобувач може набрати з **ООК** - 200, у тому числі максимальна загальна навчальна діяльність – 120 балів та 80 балів – за результатами диференційованого заліку. Мінімальна кількість балів **ООК** становить 120, у тому числі мінімальна загальна навчальна діяльність – 70 та 50 балів – за результатами диференційованого заліку.

Таким чином, частки результатів оцінювання поточного і семестрового контролю становить 60% та 40%.

Здобувачі, які не були допущені диференційованого заліку або не склали його, мають право на ліквідацію поточної академічної заборгованості та перескладання СК в межах поточного семестру, а також під час зимових або літніх канікул після завершення відповідного семестру але до початку наступного.

Оцінка успішності здобувача з освітнього компоненту є рейтинговою і виставляється за багатобальною шкалою як середня арифметична оцінка засвоєння відповідних розділів і має визначення за системою ECTS та традиційною шкалою, прийнятою в Україні.

Питання до іспиту

1. Що є предметом вивчення реабілітаційного напрямку медицини?
2. Назвіть науки, які вивчають реабілітаційний процес?
3. Як предмет медична реабілітація взаємодіє з іншими науками, що вивчають цей процес?
4. Що вивчає предмет фізична реабілітація як навчальна дисципліна?
5. Назвіть засоби фізичної терапії.
6. Дайте характеристику медичній реабілітації.
7. Дайте характеристику фізичній реабілітації.
8. Дайте характеристику основним засобам фізичної реабілітації.

9. Дайте характеристику ерготерапії.
10. Поняття про фізіологічні системи та їх функції.
11. Основні життєві потреби людини.
12. Механізми управління життєдіяльністю організму.
13. Складові здоров'я людини та їх порушення.
14. Поняття про Міжнародну класифікацію хвороб
15. Поняття про Міжнародну класифікацію функціонування, обмежень життєдіяльності та здоров'я.
16. Поняття про піраміду потреб Маслоу.
17. Загальна будова та основні функції фізіологічних систем організму.
18. Яке визначення поняття працездатність?
19. Як класифікується працездатність?
20. Що таке обмеження працездатності?
21. Які є види втрати працездатності?
22. Що таке непрацездатність?
23. Дайте визначення поняття інвалідність.
24. Які причини інвалідності?
25. Як встановлюється ступінь втрати здоров'я?
26. Які є групи інвалідності?
27. Поняття про ерготерапію.
28. Основні засоби ерготерапії.
29. Характеристика засобів ерготерапії.
30. Показання, протипоказання та обмеження для застосування певних засобів, методів та методик ерготерапії.
31. Технічні засоби компенсації та відновлення втрачених рухових функцій.
32. Основні засоби корекції когнітивних порушень та розладів мови.
33. Показання, протипоказання та обмеження для застосування лікувальної фізкультури.

Показання, протипоказання та обмеження для застосування фізіотерапевтичного лікування.

34. Показання, протипоказання та обмеження для застосування механотерапії
35. Технічні засоби компенсації та відновлення втрачених рухових функцій.
36. Основні засоби корекції когнітивних порушень та розладів мови.
37. Доцільність використання окремих засобів ерготерапії на певних етапах відновного лікування.
38. Основні рухи в суглобах верхньої кінцівки, іх дослідження.
39. М'язи та фасції верхньої кінцівки.
40. М'язи та фасції нижньої кінцівки

3.1. Контрольні питання:

1. Основні засоби відновлення втрачених рухових функцій.
2. Основні рухи в суглобах нижньої кінцівки, іх дослідження.
3. М'язи та фасції нижньої кінцівки.

4. Основні засоби відновлення втрачених рухових функцій.
5. Загальні принципи спілкування з хворим.
6. Збір анамнезу; анамнез життя та анамнез хвороби. Страховий анамнез.
7. Діагностичне значення анамнезу.
8. Психологічні аспекти проведення опитування хворого.
9. Поняття про професійну етику та деонтологію.
10. Засоби відновлення рухової функції.
11. Завдання кінезіотерапії при відновленні рухової функції.
12. Використання шкал показників рухової активності та якості життя.
13. Яка основна мета реабілітації?
14. Яке значення засобів протезування в реабілітації інвалідів?
15. Які види протезів верхніх кінцівок ви знаєте?
16. Які види протезів нижніх кінцівок вам відомі?
17. Визначить головні завдання ортезування.
18. Яка основна мета протезування та ортезування як складових реабілітаційного процесу?
19. Що таке соціальна адаптація інвалідів?
20. Що таке соціально-побутова адаптація?
21. Що таке професійна адаптація інвалідів?
22. Дайте визначення поняттю безбар'єрне середовище.
23. Охарактеризуйте макрорівень безбар'єрного середовища.
24. Дайте визначення мікрорівню безбар'єрного середовища.
25. Назвіть основні принципи організації функціонального середовища для інвалідів.
26. Метод визначення ступеню порушення функцій.
27. Метод оцінки активності пацієнта у повсякденному житті.
28. Оцінки рівня спастичності.
29. Оцінка рівня болю.

30. Визначити показання до залучення суміжних спеціалістів (психолога, психіатра, логопеда та інших).

31. Корекція плану реабілітаційних заходів з урахуванням висновків та призначенень суміжних спеціалістів.

32. Яка мета медико-соціальної реабілітації?

33. Що таке медико-соціальна експертиза?

34. Що таке індивідуальна програма реабілітації інваліда?

35. Які види допомоги інвалідам визначаються в індивідуальній програмі реабілітації?

36. Які складові компоненти індивідуальної програми реабілітації?

37. На який термін видається індивідуальна програма реабілітації інваліда?

38. Дайте визначення поняттю професійне захворювання.

39. Які основні шкідливі чинники професійної діяльності в медичній сфері?

40. Які шкідливі фактори відносяться до групи фізичних ?

41. Які шкідливі фактори відносяться до групи хімічних?

42. Які шкідливі фактори відносяться до групи біологічних?

43. Що включає поняття напруженість трудового процесу та важкість праці в сфері медицини?

44. Дайте характеристику поняттю емоційне вигорання.

45. Які способи припинити розвиток емоційного вигорання ви знаєте?

46. Назвіть основні принципи профілактики професійних захворювань медичного персоналу.

3.2. Індивідуальні завдання (затверджений на засіданні кафедри перелік з визначенням кількості балів за їх виконання, які можуть додаватись, як заохочувальні):

1. Проведення самостійного фрагменту наукового дослідження (10 балів).

2. Підготовка реферату за темами для самостійного вивчення (5 балів).

3. Пошук та опрацювання навчальних і науково-методичних ресурсів за темами для самостійного вивчення (5 балів).

4. Підготовка наукової доповіді на засіданні наукового гуртка та/або науково-студентській конференції (10 балів).

5. Участь у міжвузівській та/або всеукраїнській олімпіаді (10 балів).

6. Підготовка наукових публікацій: тез з збірниках науково-практичних конференцій, збірниках наукових праць, статей у фахових наукових виданнях (10 балів).

3.3. Правила оскарження оцінки

Апеляція здобувача вищої освіти щодо оцінки (кількості балів), отриманої на іспиті у ХНМУ, повинна подаватись особисто не пізніше наступного робочого дня після оголошення оцінки.

Апеляція розглядається не пізніше наступного дня після її подання у присутності здобувача.

Додаткове опитування здобувача вищої освіти при розгляді апеляцій не допускається.

Порядок подання і розгляду апеляції повинен бути оприлюднений та доведений до відома здобувача не пізніше ніж 7 днів до початку іспитів.

4. ПОЛІТИКА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

Вимоги освітнього компоненту.

Письмові та домашні завдання треба виконувати повністю та вчасно, якщо у здобувачів виникають запитання, можна звернутися до викладача особисто або за електронною поштою, яку викладач/ка надасть на першому практичному занятті.

Під час лекційного заняття здобувачам рекомендовано вести конспект заняття та зберігати достатній рівень тиші. Ставити запитання до лектора/ки – це абсолютно нормально.

Практичні заняття.

Активна участь під час обговорення в аудиторії, здобувачі мають бути готовими детально розбиратися в матеріалі, ставити запитання, висловлювати свою точку зору, дискутувати. Під час дискусії важливі:

- повага до колег,
- толерантність до інших та їхнього досвіду,
- сприйнятливість та неупередженість,
- здатність не погоджуватися з думкою, але шанувати особистість опонента/ки,
- ретельна аргументація своєї думки та сміливість змінювати свою позицію під впливом доказів,
- я-висловлювання, коли людина уникає непотрібних узагальнювань, описує свої почуття і формулює свої побажання з опорою на власні думки і емоції,
- обов'язкове знайомство з першоджерелами.

Вітається творчий підхід у різних його проявах. Від здобувачів очікується зацікавленість участю у міських, всеукраїнських та міжнародних конференціях, конкурсах та інших заходах з предметного профілю.

Відвідування занять та поведінка.

Очікується, що здобувачі відвідують всі лекційні та практичні заняття. Якщо вони пропустили заняття, необхідно відпрацювати його (згідно графіку на інформаційному стенді кафедри).

Здобувачам важливо дотримуватися правил належної поведінки в університеті. Ці правила є загальними для всіх, вони стосуються також і всього професорсько-викладацького складу та співробітників/ць, і принципово не відрізняються від загальноприйнятих норм.

Під час занять дозволяється:

- залишати аудиторію на короткий час за потреби та за дозволом викладача;
- пити безалкогольні напої;
- фотографувати слайди презентацій;

- брати активну участь у ході заняття.

заборонено:

- їсти (за виключенням осіб, особливий медичний стан яких потребує іншого – в цьому випадку необхідне медичне підтвердження);

- палити, вживати алкогольні і навіть слабоалкогольні напої або наркотичні засоби;

- нецензурно висловлюватися або вживати слова, які ображають честь і гідність колег та професорсько-викладацького складу;

- грati в азартні ігри;

- наносити шкоду матеріально-технічній базі університету (псувати інвентар, обладнання; меблі, стіни, підлоги, засмічувати приміщення і території);

- галасувати, кричати або прослуховувати гучну музику в аудиторіях і навіть у коридорах під час занять.

Використання електронних гаджетів.

Використання електронних гаджетів є основним і потужним інформаційним джерелом до вивчення курсу, адаптивним до сучасних вимог і сприяє входженню в сучасний європейський освітній простір. Гаджети забезпечують постійний зворотній зв'язок: «викладач-здобувач», «здобувач-здобувач», «здобувач-група здобувачів».

5. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Політика щодо академічної доброочесності.

Кафедра спортивної, фізичної та реабілітаційної медицини, фізичної терапії, ерготерапії підтримує нульову толерантність до плагіату. Від здобувачів очікується бажання постійно підвищувати власну обізнаність в академічному письмі. На перших заняттях проводитимуться інформаційні заходи щодо того, що саме вважати плагіатом та як коректно здійснювати дослідницько-науковий пошук.

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Вакуленко Л.О. Основи реабілітації, фізичної терапії, ерготерапії / Л.О. Вакуленко та інші. - Видавництво: Укрмедкнига, 2023 – 372 с.
2. Григус І.М., Нагорна О.Б. Основи фізичної терапії / І.М. Григус, О.Б. Нагорна - Видавництво: Олді+, 2022 – 150 с.
3. Григус І.М., Нагорна О.Б. Реабілітаційне обстеження в практиці фізичного терапевта / І.М. Григус, О.Б. Нагорна - Видавництво: Олді+, 2023 – 176 с.
4. Андрійчук О. Я. Основи практичної діяльності у фізичній терапії та ерготерапії : навчально-методичний посібник / О. Я. Андрійчук. – Луцьк, 2022. – 264 с.
5. Воропаєв Д. С. Основи фізичної реабілітації (загальна характеристика засобів фізичної реабілітації) : навчальний посібник / Д. С. Воропаєв, О. О. Єжова. – СумДУ, 2019. – 72 с.
6. Доказова фізична та реабілітаційна медицина: абетка для мультидисциплінарних реабілітаційних команд: практичний довідник / за заг. ред. Бабова К.Д.: Державна установа «Український науково-дослідний інститут медичної реабілітації та курортології МОЗ України». –

- «Поліграф»: Одеса, 2023. – 76 с.
7. Магльований А. В. Основи фізичної реабілітації: навч. посібн. / А.В. Магльований, В. М. Мухін, Г. М. Магльована. – Львів: Ліга-Прес, 2020. – 147 с.: іл.

Допоміжна

1. Біла книга з фізичної та реабілітаційної медицини. *Український журнал фізичної та реабілітаційної медицини*. 2018.
2. Деякі питання організації реабілітації у сфері охорони здоров'я: Постанова Кабінету міністрів України № 1462 від 16.12.2022.
3. Класифікатор медичних інтервенцій НК 026:2021. Національний класифікатор України. Київ: МОЗ України, 2021. 170 с.
4. Класифікатор функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я НК 030:2022. Національний класифікатор України. Київ: МОЗ України, 2022. 226 с.
5. Класифікатор хвороб та споріднених проблем охорони здоров'я НК 025:2021. Національний класифікатор України. Київ: МОЗ України, 2021. 1670 с.
6. Міжнародна класифікація функціонування, обмеження життєдіяльності і здоров'я. Всесвітня Організація Охорони Здоров'я, 2001. 259 с.
7. Питання організації реабілітації у сфері охорони здоров'я: Постанова Кабінету міністрів України №1268 від 03.11.2021.
8. Попович В. І. Доказова медицина: нюанси застосування в умовах сучасної клінічної практики. *Здоров'я України*. № 3 (59). 2019. С. 26-27.
9. Про затвердження Порядку надання реабілітаційної допомоги на реабілітаційних маршрутах: Наказ МОЗ України №2083 від 16.11.2022.
10. Про реабілітацію у сфері охорони здоров'я: Закон України №1053-IX від 03.12.2020.
11. Arienti, C., Gimigliano, F., Pollet, J. et al. Cochrane Rehabilitation: un nuovo field per la produzione e disseminazione delle evidenze [Cochrane Rehabilitation: a new field for evidence production and dissemination.]. *Recenti progressi in medicina*. 2018. No. 109 (2). P. 127–129.
12. Cameron M. Physical agents in rehabilitation: an evidence-based approach to practice. Fifth edition. Elsevier, 2018. 464 p.

7. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Посилання на сторінку навчальної дисципліни в MOODLE <https://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=5976>
2. Сайт Української Асоціації фізичної терапії <https://uapt.org.ua/uk/home/>
3. Положення про запобігання, попередження та врегулювання випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями і дискримінацією у ХНМУ https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_sex.pdf
4. Положення про академічну добросердість та етику академічних взаємовідносин в Харківському національному медичному університеті https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_ad-1.pdf
5. Порядок проведення занять з поглиблого вивчення студентами Харківського національного медичного університету окремих дисциплін понад обсяг навчального плану https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/poriad_pogl-vyv_dysc.pdf

6. Положення про Комісію з академічної доброчесності, етики та управління конфліктами ХНМУ <https://knmu.edu.ua/documents/normatyvni-dokumenty-navchальногопроцесу/>

ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА:

https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/12/proekt_polog_inkl_navch.pdf

https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2024/02/polog_org_incl-suprov.pdf